


Trots op je tuin

E-Book met 100 tuintips

 | Adviezen voor een buitengewoon buitenleven



VANDERSANDEN

HET MOOISTE MAAK JE SAMEN

Hallo tuinliefhebber,

Een groene plek aan je woning is het nieuwe goud. Misschien ben je zo'n geluksvogel die een tuin bezit of ervan mag genieten. Maar haal je ook het maximale uit je tuin? In dit E-Book geven we 100 nuttige tips voor een aantrekkelijke, klimaatvriendelijke tuin die past bij je woning en die werkt voor jou en je huisgenoten.

Van tuinontwerp en tuininrichting tot tuinonderhoud en waterbeheer ... Het komt allemaal aan bod in deze onmisbare gids. Hou hem zeker bij de hand, want hij zal nog vaak van pas komen.

Je zult zien: een tuin om trots op te zijn, het is ook voor jou weggelegd!



Snel navigeren

Klik hieronder direct naar het gewenste thema of...
blader door alle 100 tips!

- 4** | **First things first ...**
een geslaagd **tuinontwerp** >
- 8** | **Druk je stempel:**
tips voor **creativiteit, stijl** en **harmonie** >
- 13** | **Hier doen we het voor:**
genieten van je tuin >
- 17** | **Work it:**
je tuin met al zijn **groen** in topvorm >
- 22** | **Draag je steentje bij:**
de **ecologische** tuin >
- 25** | **Wapen je tegen de klimaatverandering:**
de **klimaatvriendelijke** tuin >
- 30** | **Bespaar:**
tijd en **geld** >
- 34** | **Een tuin die werkt voor jou:**
de **praktische** tuin >
- 38** | **De mooiste bestrating?**
10 redenen waarom je kiest voor onze klinkers!
- 39** | **Voel je welkom**
bij Vandersanden



First things first ... een geslaagd tuinontwerp

1

Ga op zoek naar
frisse ideeën.

[Bekijk onze voorbeeldtuinen](#), ga projecten en showtuinen bekijken of bezoek een tuinbeurs. Ook op Pinterest vind je heel wat inspiratie. Vergeet je tuinmagazine niet aan te vragen!

[Tuinmagazine >](#)



2 Denk na over je persoonlijke tuinstijl.

Tuinarchitecten onderscheiden vier hoofdstijlen: de klassieke formele tuin, de romantische landelijke tuin, de strakke moderne tuin en de natuurlijke tuin. Bedenk welke tuinstijl (of mix van stijlen) bij je persoonlijkheid, je woning en de omgeving past.

Op basis daarvan kun je de inrichting, de beplanting en de materialen voor je tuin bepalen.

Welke stijl je ook kiest, de warme kleuren en natuurlijke uitstraling van gebakken klinkers zorgen altijd voor een authentieke sfeer.

[Tuinstijlen >](#)

3 Bepaal vooraf het **budget**, zodat je niet voor verrassingen komt te staan.

4 Denk **van groot naar klein**.

Start met de verdeling tussen bestrating en groen. Denk vervolgens na over het beplantingsplan en voeg dan pas je accessoires toe.



5

De juiste **verhouding** tussen **groen** en **verharding** is belangrijk voor de echte tuinbeleving en een ontspannen sfeer. Bij voorkeur bestraat je niet meer dan een derde van je tuin. Zo ga je ook direct hitte en wateroverlast tegen.



6

Hoe ga je je tuin gebruiken?

Je kids of huisdieren willen misschien lekker kunnen ravotten, terwijl jij al jaren droomt van een eigen buitenkeuken.

Bepaal welke functies je tuin moet hebben en zoek er daarna de meest geschikte plekken voor. Zo maak je een 'vlekkenplan', een prima basis voor je tuinontwerp.



7

Denk na over praktische tuinpaden.

Een goed aangelegd pad in de tuin is niet alleen mooi, maar ook praktisch. Het leidt je, in combinatie met verlichting in de avond, langs eyecatchers in de tuin en brengt je makkelijk naar het terras of het tuinhuisje.

8

Als het kan, maak je op meerdere plaatsen in de tuin een zitje of terras.

Zo bekijk je je tuin telkens weer vanuit een ander perspectief.

9

Hoeveel tijd kun en wil je vrijmaken voor het onderhoud van de tuin?

Ook dat heeft invloed op het ontwerp en de inrichting van je tuin. Een gazon moet je wekelijks maaien, terwijl een vak met bodemdekkers nauwelijks tijd vraagt. En met wintergroene (haag)planten, **bomen of heesters** hoef je in de herfst en in de winter geen bladeren te harken.

10

Beperkte oppervlakte?

Haal het maximum uit je kleine tuin. Compenseer het tekort aan groen met begroeide muren, groene wanden en bomen.

[Kleine tuin >](#)



11

Een **grote tuin**?

Dan kan het een uitdaging zijn om de juiste balans te vinden tussen samenhang en variatie. Deze tips helpen je op weg.

[Grote tuin >](#)

12

Hou rekening met de **ligging** van je tuin en woning ten opzichte van de zon.

Die ligging heeft invloed op de keuze van de beplanting, zitjes en bestrating. Op hete zomerdagen kan je woning zorgen voor een welkome schaduwplek, maar je wil ook wel een zonnig plekje in de lente en het najaar. De stand van de zon is dus ook goed om in de gaten te houden.

13

Plannen voor een **moestuin**?

Kies als het kan voor een noord-zuid oriëntatie van je teeltrijen. Je krijgt hierdoor de hele dag de zon in je moestuin.

14

De **gesteldheid van de bodem** en de stand van de zon in kaart gebracht?

Dan kun je het beplantingsplan opstellen. Wissel af in hoogte, kleur en dichtheid. Zo creëer je prachtige contrasten.

15

Door de **klimaatverandering** krijgen we vaker te maken met hitte en extreme regenval.

Neem dit mee in je tuinontwerp. Hoe ga je bijvoorbeeld om met hevige regenbuien? Je kunt het regenwater hergebruiken of infiltreren in de bodem. Maar je kunt het regenwater ook bufferen of tijdelijk opslaan op je terrein. Het voordeel is dat je daarmee wateroverlast en verdroging tegengaat.



Druk je stempel: tips voor creativiteit, stijl en harmonie

16

Durf te experimenteren in je tuin.

Met een opvallende stoel, grote potten, een kunstwerk of een waterornament geef je je tuin karakter. Leuk toch, zo'n persoonlijke touch? Maak de prachtigste details of patronen in je sierbestrating en combineer kleuren. Het hoeft niet altijd recht en hoekig.

[Tuininspiratie >](#)



17

Breng **variatie** en **spanning** in je tuin.

Een vlakke tuin waarbij je alles in één oogopslag kunt overzien, is al gauw saai en sfeerloos.

Werk daarom met hogere beplanting, haagblokken (hoger dan 90 cm), borders en één of meerdere bomen. Dat maakt de tuin dieper en boeiender.

[Variatie met borders >](#)

19

Kies bestratingsmaterialen die **harmonieus matchen** met andere gebruikte (bouw)materialen in en om het huis.

Met andere woorden: laat de sierbestrating aansluiten op de stijl van je woning en interieur. De tuin is namelijk een verlengde hiervan. Zo vervaagt de grens tussen binnen en buiten, wat een ruimtelijk en verbindend effect oplevert. Denk bij nieuwbouw dus het liefst meteen na over deze horizontale en verticale harmonie!

Strengpers

Vormbak



Lucca Antica

Morado

18

Benadruk functies met je bestrating

door bijvoorbeeld het terras een andere kleur te geven, of het pad naar de voordeur een andere kleur of een ander verband dan de oprit.

20

Welke look kies je voor je bestrating?

In ons tuinassortiment vind je **twee types gebakken klinkers** met elk hun eigen stijl: de strengpers klinker en de vormbak klinker.

De meeste van onze **strengpers** tuinklinkers worden getrommeld (Antica) voor een rustiek en tijdloos uiterlijk. Of ze blijven strak en modern.

Vormbak klinkers staan bekend om hun natuurlijke uitstraling, verouderen mooi en hebben handige afstandhouders voor een gegarandeerde voegbreedte van ca. 3 mm. Zo help je de natuur een handje bij hevige regenbuien.

[Kies je klinker >](#)

21

Waarom voor een bepaald formaat klinker kiezen?

Waar je welk **formaat** toepast, hangt af van de gewenste uitstraling, maar ook van de toepassing. De elegante waaltjes (ca. 204x50 mm) hebben een slankere vorm dan het meer robuuste dikformaat (ca. 204x67 mm). Of je kiest voor het stoere en strakke keiformaat (ca. 200x100x52 mm).

Welk formaat je ook kiest, met gebakken klinkers is elke vorm of stijl te creëren. Want recht of kronkelend, je kunt met gebakken bestrating alle kanten op. Maak het origineel.

22

Denk na over het legverband van je bestrating.

Een **legverband** bepaalt zeer zeker ook de stijl van je inrit, terras of tuinpad.

Met klinkers bepaal je het legpatroon zelf. In een moderne tuin komt het stoere blokverband goed tot zijn recht, terwijl een halfsteensverband chiquer oogt.

Met waaiers en cirkels creëer je bijzondere accenten in een romantische bloementuin.

23

Vergeet bij het kiezen van je legverband niet dat je je **straatwerk** moet **opsluiten** om je pad, terras of oprit functioneel te houden.

Je kunt kiezen voor een basic rand van betonbanden, of de buitenste rij klinkers afstrijken met betonmortel.

Nog mooier wordt de opsluiting met een rollaag: een rij gebakken klinkers die staand of met de kopse kant naar boven is bestraat. Deze buitenste rij klinkers kun je in allerlei patronen laten bestraten. Zo maak je je bestrating extra bijzonder.



24

Welke kleur kies je voor je tuinbestrating?

Stem die af op de tuinstijl en de architectuur. Onze gebakken klinkers zijn een natuurproduct, elke gebakken steen is uniek.

De kleur van de klinkers is echt en blijvend. Ze wordt bepaald door de natuurlijke ingrediënten van ons kleimengsel en de temperatuur en hoeveelheid zuurstof tijdens het bakproces. De natuurlijke kleurschakeringen lopen uiteen van rood, bruin en paars tot zwart. De ene kleur is bonter dan de andere. Zelfs blauw oplichtende reflecties komen voor.

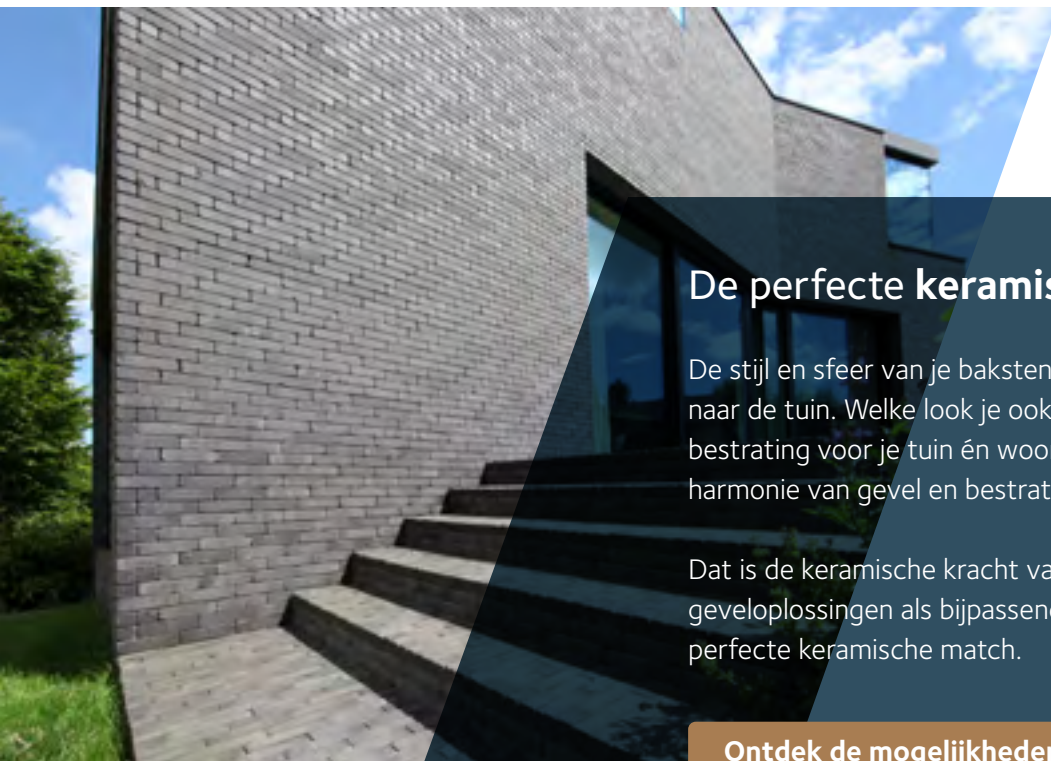
[Ontdek ons assortiment >](#)

25

Zorg dat de kleuren van je beplanting aansluiten op je tuinstijl.

Misschien wil je een rustige tuin. Kies dan voor één hoofdkleur. Wil je juist een feest voor de zintuigen creëren? Leef je dan uit met een uitbundige kleurenmix. Harmonieuze kleurencombinaties zijn bijvoorbeeld blauw-paars, rood-oranje, oranje-geel en wit-roze. Paars-geel, oranje-blauw of groen-rood daarentegen zijn contrasterende combinaties.

Rust in je kleurenschema brengen, of een overgang tussen kleuren creëren? Dan is wit je bondgenoot.

[Alles over kleuren >](#)

De perfecte keramische match

De stijl en sfeer van je bakstenen gevel kun je ook doortrekken naar de tuin. Welke look je ook wilt, we hebben de passende bestrating voor je tuin én woonconcept. Zo creëer je een perfecte harmonie van gevel en bestrating.

Dat is de keramische kracht van Vandersanden. Wij leveren zowel geveloplossingen als bijpassende gebakken klinkers, voor een perfecte keramische match.

[Ontdek de mogelijkheden met Vandersanden >](#)

26

Creëer een verticale (kruiden) tuin.

Een kleine buitenruimte of alleen een balkon? Met een pallet maak je eigenhandig al een groene oase die nauwelijks plaats inneemt. Je hebt nodig: een pallet, een anti-worteldoek, een nietpistool, potgrond of tuinaarde en plantjes of zaden. De basilicum voor op je spaghetti pomodoro haal je voortaan niet uit een potje, maar uit je verticale tuin!



27

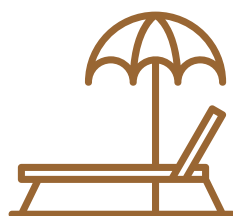
Geniet van een natuurlijk zonnescherm.

Laat je pergola begroeien door klimplanten et voilà: een gezellige schaduwhoek met privacy. Ook onder een plataan is het fijn ontspannen in de schaduw en koeler dan onder een parasol.

28

Tover een oude boot om tot **eye catcher** en zandbak voor je kids, of hang een schommel in een boom of in je pergola.

Denk out of the box en geef elementen ook praktische functies. Je kunt je aanwinsten later makkelijk weghalen zonder dat je je mooi aangelegde tuin overhoop hoeft te halen.



Hier doen we het voor: **genieten van je tuin**

29

Creëer een **buitenkamer** en geniet vaker van je tuin.

Een tuinoverkapping of veranda beschermt tegen wind en regen, maar houdt ook het zonlicht tegen op een warme dag. Je kunt dus vaker en langer buiten zitten, buitenspelen of eten in de buitenlucht. Die extra leefruimte wordt al snel onmisbaar. Eventueel kun je glazen schuifwanden plaatsen.

[Een overkapping >](#)



Hier doen we het voor: **genieten van je tuin**

30

Gezellig kokkerellen in je eigen **buitenkeuken**.

Het lijkt wel of alles beter smaakt als je buiten eet. Er is niets mis met een eenvoudig barbecuestel, maar voor de fervente hobbykok mag het wat meer zijn. In een buitenkeuken kun je ontspannen koken in stijl. Je kunt er zelfs een steenoven installeren. Pizza van het huis, iemand?

31

Een zuidelijke vibe voor een **instant vakantiegevoel**?

Geef je tuin een mediterrane make-over! Met de juiste planten, kleuren en stucwerk krijgt die een Zuid-Europees tintje. Zet bijvoorbeeld her en der potten van verschillende maten in groepjes bij elkaar. Ook Zuidelijke planten als vijgenbomen, olijfbomen, druivenranken en geurige kruiden mogen niet ontbreken.

Maak het plaatje af en betrek ook terrarode gebakken bestrating in het verhaal. Je kunt ze in ronde patronen leggen, zoals cirkels en waaiers. Verder kun je ze afwisselen met vlakken in natuursteen. Ook is het leuk om te werken met grind, schelpen of kiezel.

[De mediterrane tuin >](#)

32

Heb jij een **patiotuin**?

Met de juiste bestrating, (verticale) beplanting en aankleding wordt je kleine stadstuin een echte oase.

[Patio tips >](#)

33

Het mooiste is **een tuin die het hele jaar bloeit**.

Kies daarom planten en heesters die in verschillende jaargetijden bloeien, zodat je het hele jaar kleur in de tuin hebt. Er zijn zelfs winterbloeiërs te vinden, zoals de toverhazelaar en de helleborus. Denk daarnaast aan bloembollen, maar ook aan siergrassen die zelfs mooi zijn als ze zijn uitgebloeid.

[Tuinplanten kiezen >](#)

34

Creëer een **schaduwrijke hoek** met een schaduwdoek of met een overkapping.

Een schaduwdoek over je terras is ideaal om je te beschermen tegen te felle zonnestralen.

35

In elke tuin past een **klein hoekje om te ontspannen**, te lezen of te mediteren.

Zet onder een boom een uitnodigende fauteuil met kussens neer. Comfy!

36

Een **verscheidenheid aan bloemen en planten** zorgt voor een **vrolijke sfeer**.

Je tuin verveelt daardoor nooit. Speel met verschillende hoogtes, kleuren en soorten. Vergeet niet om heerlijk geurende bloemen en kruiden te planten.

37

Zorg voor sfeer met **strategische geplaatste verlichting**.

Zo kun je ook 's avonds en zelfs 's nachts genieten van je tuin. Je zult zien dat een goed lichtplan de keuze voor de juiste verlichting een stuk makkelijker maakt.

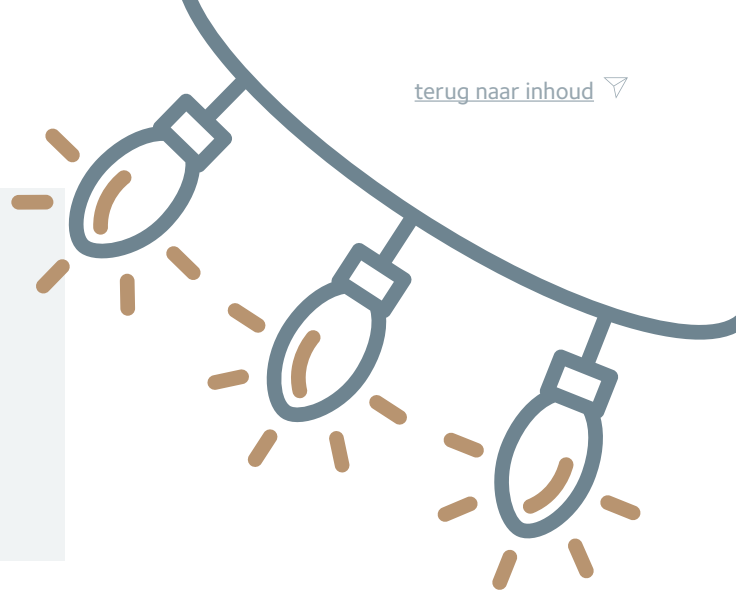
Hoe begin je eraan? Maak een schets van je tuin, en denk na over wat je wil verlichten. Daarna bepaal je per element het type licht en de lichtrichting. En dan komt het leukste: de juiste armaturen kiezen.



38

Iets te vieren, of gewoon in een vrolijke bui?

Met een lichtsnoer geef je je tuin zonder veel moeite een feestelijk en sfeervol tintje. Ook met lampions op zonne-energie creëer je dit effect.



39

Zalig toch, een **hang- of schommelstoel** in de tuin?

Ook een aanrader: heerlijk ontspannen en schommelen in een hangmat onder twee bomen, of onder de overkapping van je terras.



Bouwplannen?

Dan richt je je pijlen meestal als eerste op de stijl van de woning en het materiaal van je gevel. De warmte, de robuustheid, het karakter en de diverse mogelijkheden maken van baksteen een perfecte afwerking voor elke architectuur. Natuurlijk, fraai én duurzaam.

Vandersanden produceert jaarlijks ruim 400 miljoen **gevelbakstenen** en **ECO baksteenstrippen**. De gevelstenen zijn geïmpregneerd, beschermen tegen vergipsing (witte uitslag) en verminderen vervuiling. Zo kies je voor langdurig mooie gevels!

Laat je adviseren >





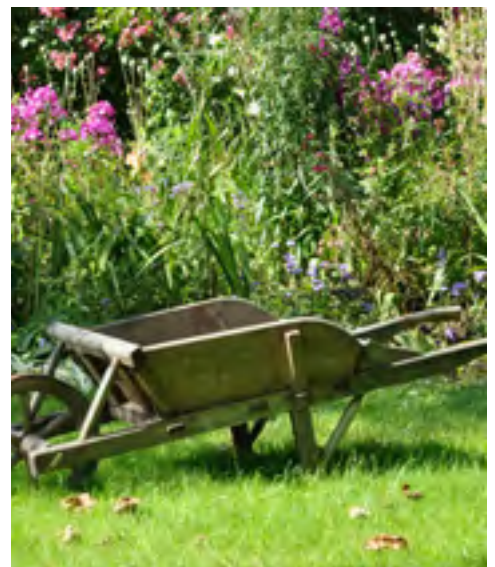
Work it: je tuin met al zijn groen in topvorm

40

Gebruik onze **tuinkalender** en vergeet geen enkele klus.

Een tuin vraagt het hele jaar aandacht. Om de klussen per maand overzichtelijk te houden, hebben we de belangrijkste voor je op een rij gezet.

[Gebruik de tuinkalender >](#)



41

Bestrijd ongedierte met een natuurlijke tuin.

Wist je dat je in een natuurlijke tuin minder snel last hebt van ongedierte? Vogels, egels en allerlei insecten helpen je om plagen te voorkomen.

[Lees verder >](#)

42

Doe je voordeel met onze vijvertips.

Een riante tuin of een bescheiden lapje groen? Een vijver of waterpartij kan eigenlijk altijd. Ontdek tips voor het ontwerp, de beplanting en het onderhoud van je vijver.

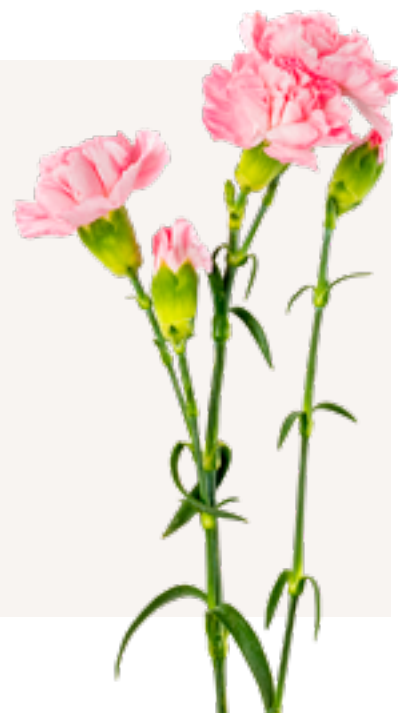
[Lees verder >](#)

43

Plant bloemen in je moestuin.

Ze zullen vlinders en bijen aantrekken, die belangrijk zijn voor de bestuiving van je voedselgewassen. Zonder bestuiving groeien er geen tomaten of tuinbonen aan je planten. Bepaalde bloeiende planten helpen bovendien tegen plaaginsecten. Wist je dat sommige bloemen eetbaar zijn? Anjers bijvoorbeeld. Leuk voor in die frisse salade!

[Moestuin aanleggen >](#)



44

Goed snoeien is belangrijk voor gezonde en bloeiende planten.

In principe is snoeien na de bloei de beste tijd, dit gaat vooral op voor sierheesters. Snoeien in het voorjaar geeft de meeste groeireactie en snoeien in het najaar tempert de groei. Goed om te weten: bij heel wat planten zorgt tussentijds snoeien voor een tweede bloei.

45

Verwijder bij het snoeien eerst dood hout en kruisende takken.

En probeer te snoeien op diverse hoogtes om groei op verschillende plaatsen te krijgen. En doe het op het juiste moment. Rozen kun je bijvoorbeeld het beste snoeien in maart of begin april, na de (ergste) vorst en voor het uitlopen van de ogen.

46

Snoei je hagen ten minste een keer in de periode van de langste dag, dus rond 21 juni.

In de loop van de zomer zullen je hagen herstellen en een beetje aangroeien. Hoogstens moet je in september nog wat snoeien om je hagen strak de winter in te laten gaan. Houd de haag aan de bovenkant smaller dan aan de onderzijde, zodat het licht er goed bij kan. Anders wordt de onderkant kaal.



47

Plant altijd diep genoeg, zodat er nog een laagje grond op de kluit ligt.

Door droogte of vorst kan de kluit wat omhoogkomen, en je wilt niet dat die uitdroogt.

48

Kies planten die goed gaan gedijen op de plek en in de bodem waar je ze wil planten.

Denk maar eens aan zon vs. schaduw, voedselrijk vs. voedselarm, droog vs. vochtig of kalkhoudend vs. zuur. Zo heb je minder problemen met ziektes en plagen. Ook zullen je planten beter en voller groeien.

49

Mos in je gazon?

De beste manier om mos te verwijderen is door te harken of te verticuteren. Maar ligt het gras in de schaduw, dan zal er steeds opnieuw mos groeien. Plant op mosrijke plekken bodembedekkers die van schaduw houden.

50

Door de **bodem** van je tuin te **verbeteren**, krijg je gezonde planten die er beter uitzien en meer opbrengen.

Met compost kun je van iedere bodem een vruchtbare tuingrond maken. Vanaf het begin goed zorgen voor je tuinbodem, is simpelweg de basis voor een mooie tuin. Als je te diep spit of je tuin omploegt bij een tuinrenovatie, haal je ondergrond naar boven die minder humus en voedingsstoffen bevat. Geen goed idee!

51

Wat doe je met afgevallen herfstbladeren?

Op je gazon geldt het credo: te allen tijde verwijderen om verstikking te voorkomen. Een bladerenlaag in je borders daarentegen is juist goed. Het houdt de grond warm en beschermt de beplanting tegen koude temperaturen. Maar in het voorjaar kun je alle resterende bladeren het beste verwijderen. Zo krijgen je planten weer zuurstof en zonlicht. De geharkte bladeren kun je in je moestuin gebruiken. Door er een laag aarde over te leggen krijg je rijke humus die voedzaam werkt voor de planten.



52

Plant de immer geliefde **hortensia** nooit te dicht bij een boom.

Boomwortels zijn dominant en dit gaat ten koste van de voeding- en vochtopname door de hortensia. Het is trouwens een misverstand dat alle hortensia's schaduw willen. Zolang de grond vochtig genoeg is, kan zelfs de bolhortensia (*Hydrangea macrophylla*) in de volle zon staan. Maar let wel op, de bloemen kunnen verbranden!



53

Hoe red je je buxushaag van de buxusmot?

Verwijder de rupsen die je vindt en snoei de aangevreten takken weg. Gooi het snoeiafval niet op de composthoop, want er zitten bijna zeker nog eitjes en rupsen in.

Gebruik een biologisch bestrijdingsmiddel als lavameel (ook een goede bodemverbeteraar). Werk daarbij met een verstuiver en herhaal de bestrijding vanaf april elke 4 weken tot september.

Geef je haag na de behandeling eventueel buxusvoeding, om te herstellen.





Draag je steentje bij: **de ecologische tuin**

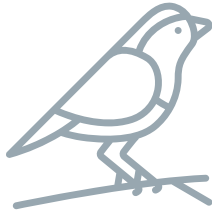
54

Kies **duurzame materialen** voor een beter milieu.

De gebakken klinkers van Vandersanden zijn duurzaam en circulair op alle fronten: ze gaan honderden jaren mee en worden tig keer hergebruikt. Ook na tientallen jaren kun je ze met gemak opnieuw verwerken als je je tuin herontwerpt en aanlegt. Keer na keer ademen ze volop sfeer en de kwaliteit blijft onveranderd.

Ecologische klinkers >





55

Denk aan de vogels

door dichte heesters of hagen te planten, en planten met eetbare bessen of vruchten.

Hang nestkasten op voor zangvogels. Als dank zullen ze spinnen, luizen en rupsen uit je tuin opeten.

56

Plant vlinder- en bijenplanten.

Ze zijn niet alleen mooi om te zien maar ook nuttig voor het ecosysteem.



57

Wapen je planten tegen bladluizen.

Bespuit ze met een biologisch insecticide of plant er lavendel naast.

58

Waarom zou je niet kiezen voor natuurlijke bestrating?

De basis van verschillende Vandersanden klinkers is rivierklei, die we winnen in de Nederlandse uiterwaarden. Dat doen we samen met het Wereld Natuur Fonds, met veel respect voor fauna en flora.

Door het winnen van deze lokale rivierklei creëren we nieuwe natuur. De rivieren krijgen bovendien meer ruimte en dat verkleint de kans op overstromingen. Rivierklei is officieel erkend als onuitputtelijke grondstof.

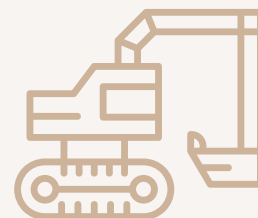
Nieuwe natuur na kleiwinning
Bijlandse Waard, Tolkamer (Nederland)

59

Grote werken in de tuin?

Bij de aanleg van je tuin kun je de grondwerken het beste beperken tot een minimum. Bekijk het terrein grondig en beslis dan welke ingrepen er echt nodig zijn. Gebruik rijplaten voor rollend materieel en laat enkel voertuigen met rupsbanden toe.

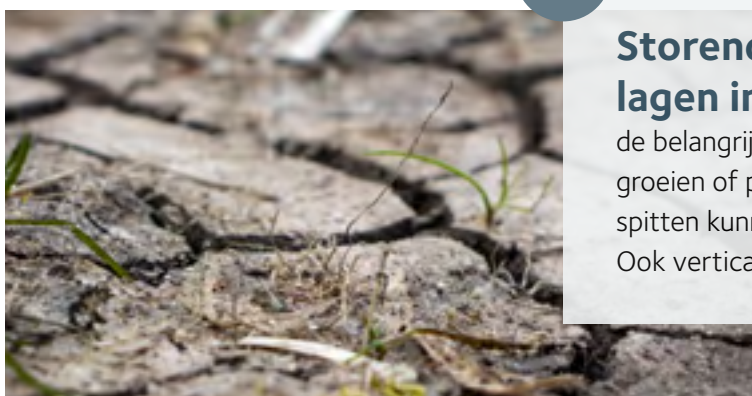
Ook kun je het beste zoveel mogelijk onder droge omstandigheden werken. Zo voorkom je dat zware tuinmachines je bodem samendrukken en planten het later moeilijk krijgen omdat water en lucht er niet goed meer in kunnen circuleren.



60

Storende en sterk verdichte lagen in de bodem

zijn bij nieuwbouw de belangrijkste oorzaak waarom planten niet goed groeien of plassen blijven staan. Door de bodem te spitten kunnen storende lagen worden doorbroken. Ook verticale drainage kan een oplossing zijn.



E-BOARD

Slim en slank isoleren met de robuuste kwaliteit van baksteen.

Waarom niet een baksteenlook direct combineren met gevelisolatie? Met het E-Board® gevelsysteem van Vandersanden isoleer je je gevels en ga je tegelijk voor een afwerking naar keuze met baksteenstrips. Het eindresultaat heeft dezelfde massieve uitstraling en kwaliteit als een volle baksteen.

Maak het E-Board® gevelsysteem nog duurzamer met onze **ECO Baksteenstrips**. Ze worden niet uit volle stenen verzaagd, maar rechtstreeks in speciale mallen gevormd en gebakken als strip. Daardoor is er geen verlies van materiaal en zijn veel minder grondstoffen en energie nodig.

[Ontdek E-Board® >](#)



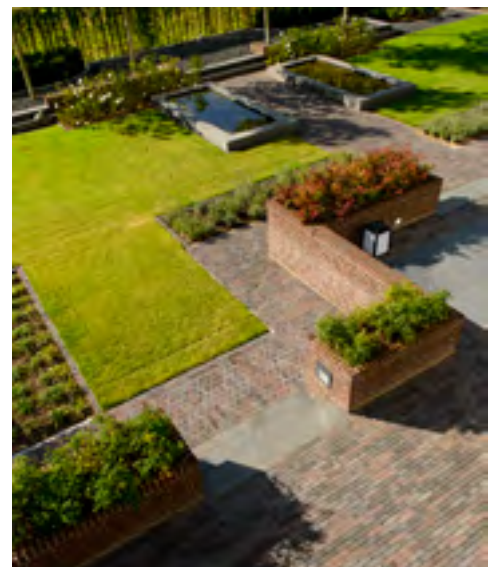
Wapen je tegen de klimaatverandering: **de klimaatvriendelijke tuin**

61

Voorkom hittestress door je tuin niet volledig te verharden.

De ideale verhouding is een derde bestrating versus twee derde groen. Bijkomend voordeel: het is bewezen dat een groene omgeving je gelukkiger maakt.

[Klimaatbestendige tuin >](#)



62

Ga voor het **afkoppelen van regenwater**, want het heeft veel voordelen.

Regenwater stroomt zodoende niet zomaar in het riool, maar wordt gebruikt op de plek waar het valt. Zo komt schoon water niet onnodig in het rioolstelsel en raakt deze niet onnodig belast. Het regenwater trekt bij afkoppelen direct de grond in, waardoor de bodem vochtig blijft en het grondwater telkens aangevuld wordt. Klinkerbestrating is gezien zijn vele voegen een ideaal materiaal om regenwater direct te laten infiltreren.

63

Denk bij **nieuwbouw** meteen goed na over **hoe je met regenwater op je kavel wil omgaan**.

Regenwater kun je transporteren, infiltreren, bufferen en vertraagd afvoeren.

Ook voor bestaande woningen en tuinen zijn er verschillende oplossingen om wateroverlast tegen te gaan. Een bestrating van open elementen zoals gebakken klinkers helpt altijd.

64

Bij **waterdoorlatende bestrating** zijn de onderbouw en de voegvulling doorslaggevend voor succes.

Maar het begint bij de bodem, bijvoorbeeld klei-, löss-, zand-, of veengrond. Elk bodemtype vraagt een eigen aanpak, laat je hierover goed informeren.

Een zandbodem mag hoe dan ook geen verdichte of ingeklonken lagen hebben waardoor het regenwater niet weg kan of niet dieper in de bodem kan worden afgevoerd. Of je moet buffermogelijkheden gaan creëren.



65

Om **water optimaal** te laten **infiltreren** in de bodem op zandgrond, kun je bij bestratingen een goede waterdoorlatende straatlaag van ca. 50 mm gebruiken. Bijvoorbeeld een niet-kalkhoudende moräne split met fractie 2-6. Voor bestrating van de oprit is een fundering onder de straatlaag nodig. Daar is een gewassen beton- of menggranulaat met fractie 4-32 prima voor. Die is bij voorkeur ca. 300 mm hoog.

Let er wel op dat de straatlaag en de fundering niet te veel verdicht worden en nog genoeg holle ruimte hebben om het water te kunnen infiltreren. De voegen kun je invegen met een niet-kalkhoudende basaltsplit fractie 1-3.

66

Vervuil je bestrating niet met zwarte tuingrond, want die verdicht de voegen.

Krab of zuig de voegen na verloop van tijd eens leeg en voeg ze opnieuw in.

68

Vang gratis hemelwater op in een regenton.

Een regenton kun je eenvoudig aansluiten op de regenpijp. Via een kraantje kun je dit gratis water op elk gewenst moment aftappen en in je tuin gebruiken. Zo kun je jaarlijks honderden liters water besparen. Heb je een vijver? Dan kun je die gebruiken als 'overloop' voor de regenton. Een grote tuin met veel borders? Overweeg dan een automatisch watergeefstelsel, zoals een druppelslang.

67

Leg een grindkoffer, regenvijver of wadi aan.

Woon je in een gebied met kleigrond, veengrond of met een hoge grondwaterstand, leg dan een buffervijver aan. Zo'n regenwatervijver vangt regenwater op en laat het langzaam wegzakken in de grond. Weet dat je wisselende waterstanden zal zien: vol na een regenbui en bijna leeg als het lang droog blijft. Kies voor een groene oever of een grindbed, dan ziet je buffervijver er altijd mooi uit.

69

Weinig ruimte in je tuin?

Dan kun je toch het regenwater goed laten infiltreren of afvoeren. Bijvoorbeeld door het plaatsen van een afwateringsgoot. Bij ondergronds infiltreren wordt hemelwater via een ondergrondse drainagebuis naar een nabijgelegen sloot of een ondergrondse opvangvoorziening gebracht.



70

Creëer hoogteverschillen en afschot in je tuin.

Als je hoogteverschil in je tuin aanlegt met afschot in je bestrating, stroomt het regenwater naar lager gelegen en onverharde delen van de tuin zoals het gazon en de borders, of naar je regenvijver of wadi. Hierdoor kan het water geleidelijk infiltreren of de ergste piek opvangen zonder dat je er hinder van ondervindt.

Bij bestrating raadt men een afschot van ten minste 1% aan, dat betekent een daling van 1 centimeter per meter. Uiteraard altijd van het huis af. Ook kun je de hele tuin 'onder afschot' aanleggen, bijvoorbeeld als je tuin op een sloot uitkomt.

71

Op zoek naar duurzame, onderhoudsvriendelijke bestrating die water doorlaat?

Via de voegen tussen je gebakken klinkers zal het water zijn weg naar de bodem vinden. Helemaal met onze fraaie klinkers, die zijn voorzien van afstandhouders op de zijkanten. Die vergroten de waterpasseerbaarheid en zorgen voor een mooi regelmatig voegenpatroon van ca. 3 mm.

De combinatie met een waterdoorlatende voegmortel zorgt ervoor dat onkruid geen kans krijgt.

[Klinkers met afstandhouders >](#)





72

Zorg voor een **groene tuin** en profiteer van 'coole' voordelen.

Een groene tuin werkt verkoelend in periodes van hitte. Verder helpt de juiste bodembedekking om de aarde vochtig te houden.

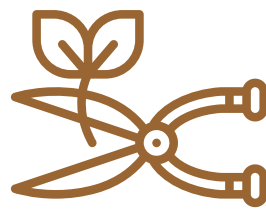
73

In droge tijden kan het verleidelijk zijn om je tuin vaker te besproeien, maar...

Als je een aantal zaken in het oog houdt, kun je je watergebruik beperken. Zet je planten op de goede plek. Sproei liever eens per week wat langer, dan elke dag een korte periode.

Geef je planten het liefst in de ochtend water. Dan schijnt de zon nog niet zo fel en verdampt het water niet. In de avond blijven de grond en de planten nat, waardoor ze last kunnen krijgen van schimmel.





Bespaar tijd en geld

74

Waarom niet zelf planten kweken?

Een leuke hobby voor wie groene vingers heeft. Met de juiste aandacht kun je planten zaaien, maar je kunt ook planten vermeerderen door te stekken en te scheuren. Op die manier kun je plantgoed delen met vrienden en familie, wat goedkoper uitkomt dan een tripje naar het tuincentrum.



75

Leg zelf je verharding met klinkers aan.

Begin met het opmeten en uitzetten van het deel van de tuin dat je wil bestraten. Hou bij het afgraven rekening met hoogteverschillen in je tuin en met het afschot. Graaf de ondergrond van de bestrating uit. De diepte is afhankelijk van de toepassing en belasting (oprit of tuinpad).

Na het afgraven breng je de funderingslaag aan en daarbovenop de straatlaag die altijd ca. 5 cm is. Tril elke laag goed af met een trilplaat met rubberen schoen. Hou er rekening mee dat de lagen door het afrillen enkele centimeters zakken.

[Klinkers aanleggen >](#)



76

Leg zelf je gazon aan als een pro.

Het eerste waar je bij de aanleg van een gazon over na moet denken is de locatie. Het beste resultaat krijg je op een zonnige plek die niet te droog is, maar ook niet te nat. Ook de kwaliteit van de ondergrond is van belang. Zorg voor een vlakke ondergrond die voldoende kan ademen en afwateren.

Het beste moment om gras te zaaien, is tussen eind augustus en begin oktober, omdat de grond dan warm en vochtig is. De natuurlijke tinten van gebakken sierbestrating combineren prachtig met het frisse groen van je gras. Geef je nieuwe gazon regelmatig water, zeker als het warm is. Maar maak het gras niet te nat, anders gaan de wortels rotten.

[Gazon aanleggen >](#)



77

Onderhoudsproducten voor je bestrating?

Niet nodig! Een emmer water en een bezem volstaan om je klinkers in topvorm te houden.

[Klinkers schoonmaken >](#)

78

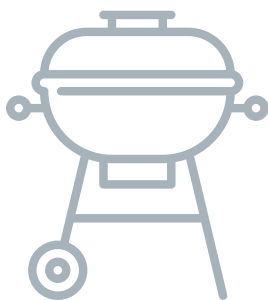
Met een aantal **pallets** maak je in een mum van tijd een **comfortabele loungeplek**.

Kleed je terras verder aan met zachte, kleurrijke kussens en een mooi buitentapijt.

79

Geen budget voor een luxe overdekte buitenkeuken?

Een mobiele trolley en een barbecue volstaan om het echte buitengevoel op te roepen.



80

Gebakken klinkers zijn qua aanschaf misschien niet het goedkoopste bestratingmateriaal, maar het is een **investering die zich terugverdient**.

Gebakken bestrating blijft namelijk mooi tot in de eeuwigheid en is gemakkelijk opnieuw te gebruiken. Bovendien is de economische restwaarde hoog. Dus waarom niet in één keer goed doen als je je tuin maar 1 of 2 keer in je leven aanpakt? Je bestrating tussentijds vervangen kost ook geld.

81

Niet veel tijd voor tuinonderhoud en wil je het **onkruid in bedwang** houden?

Dan kunnen groenblijvende bodembedekkers je een dienst bewijzen. Deze sterke vaste planten vormen samen een dik plantentapijt, waardoor onkruid geen licht en ruimte krijgt om te groeien. Kleurrijke groenblijvende bodembedekkers voor in de schaduw zijn: kruipend zenegroen, schoenlappersplant, blauwe maagdenpalm en amandelwolfsmelk. Dat wordt genieten in plaats van wieden!

82

Zet je tuinmeubelen binnen of onder je overkapping zodra het weer guur begint te worden.

Zo stel je ze niet bloot aan wind, regen en sneeuw, waardoor ze langer meegaan. Wanneer je je tuinmeubelen wilt afdekken, kun je het beste een ademende tuinmeubelhoes gebruiken om schimmelvorming te voorkomen.

83

Sluit je buitenkraan af voor de vorstperiode van start gaat.

Anders kan je waterleiding bevroren en gaan barsten. Niemand zit te wachten op een kapotte waterleiding of een lek.

84

Vanaf half september tot half december kun je **bloembollen planten**.

Met weinig tijd en geld, creëer je een prachtige bloemenzee. Als je de bloeitijden in de gaten houdt, heb je bijna het hele jaar bloeiende bloemen in je tuin staan.

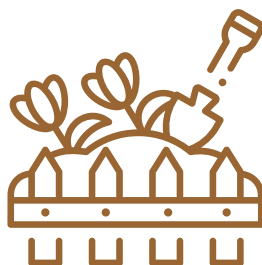
Al gehoord over verwilderingsbollen? Deze winterharde bollen komen elk jaar in de lente gewoon weer terug!



85

Hou je niet van snoeien?

Plant dan liever een haag van taxus in plaats van liguster, coniferen of klimop, die je al snel 2 à 3 keer per jaar onder handen moet nemen.



Een tuin die werkt voor jou: **de praktische tuin**

86

Voor het bestraten van een **oprit** zijn onze **gebakken klinkers** ideaal.

Ze zijn ca. 67 of 85 mm hoog, keihard en oersterk. En ze zijn zo hard gebakken dat ze het gewicht van een auto gemakkelijk aankunnen. Zorg er wel voor dat je de fundering onder onze stenen stevig genoeg maakt. Want spoorvorming en verzakkingen in het straatwerk wil je liever niet. Kies het juiste legverband voor je terras, tuinpad of oprit. Combineer verbanden en kleuren. Zo leg je accenten of benadruk je functies.

[Bekijk opritten en paden >](#)

87

Creëer een kindvriendelijke tuin.

Een trampoline, glijbaan of een schommel zijn altijd leuk. Zorg dan wel voor een vriendelijke ondergrond. Gras, kunstgras of rubberen tegels zijn ideaal, maar kiezel en boomschors zijn ook prettig voor onder speeltoestellen.

Is het te warm om buiten te spelen? Onder een pergola creëer je een gezellig speelhoekje in de schaduw. Gebakken bestrating is een prima ondergrond voor zo'n speelplek. Het voelt bovendien lekker warm aan de voeten.

[Een kindvriendelijke tuin >](#)

88

Maak je tuin huisdierproof.

Begin met het plaatsen van een goede schutting of muur, zodat je dier niet zomaar kan weglopen.

Woon je langs een drukke weg? Scherm die dan goed af. Niet alleen om ongelukken te voorkomen, maar ook omdat sommige honden op en neer gaan rennen om het verkeer te volgen.

89

Kinderen of huisdieren?

Kies voor veilige planten en bloemen. Sommige planten zijn heel giftig. Ze kunnen huidirritatie veroorzaken, organen aantasten of maag- en darmproblemen geven. Kies dus niet voor taxus, rododendron of blauwe regen. Met narcissen, tulpen en lupines doet je je **huisdieren** ook geen plezier.



90

Is je tuingrond niet ideaal voor de plant die je wil?

Voor elke groeiplaats zijn geschikte planten te vinden, maar je kunt er ook voor kiezen om de grond te verbeteren. Natte grond kun je draineren, schrale grond bemesten en zure grond bekalken. In sommige gevallen kiezen mensen ervoor om de grond helemaal te vervangen door rijkere tuinaarde.

[Tuinplanten kiezen >](#)



91

Bekijk eerst hoe groot een plant wordt voor je hem plant.

Dat schattige kleine boompje kan uitgroeien tot een woudreus.

92

Kies onderhoudsvriendelijke materialen en win tijd.

Klinkers vragen haast geen onderhoud. Af en toe borstelen en sporadisch afsprengen met een hogedrukreiniger volstaat. Om de voegen mooi te houden, kun je ze bijvoorbeeld één keer per jaar opnieuw inborstelen met wit zand. Of je kiest voor een voegmortel.



93

Kies de juiste afmetingen voor je verhardingen.

Een tuinpad met een breedte van 90-100 cm kan best. En een oprit mag zeker zo'n 3 meter breed en 5 meter diep zijn. Moet de fiets er nog langs? Dan mag het gerust 3,5 meter breed zijn. En zorg bij het terras voor voldoende bewegingsruimte met de stoelen of de parasol. Denk hierbij aan een diepte van tenminste 3,5 meter. Voor 4-6 personen kan een terras gerust 20 à 25 m² zijn.

94

Om het juiste legverband te kiezen voor je bestrating, bepaal je eerst de functie.

Ga je er met de auto overheen rijden? Kies dan een stevig verband waarin de stenen ten opzichte van elkaar verspringen, zoals het keper- en elleboogverband.

Voor de overige bestrating in de tuin is de uitstraling doorslaggevend.

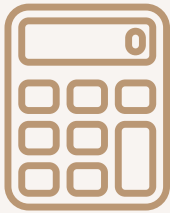
95

Onze klinkers blijven jaren mooi.

De diepe, natuurlijke kleur verdwijnt nooit. **Door weer en wind worden de klinkers alleen maar mooier en authentieker!**

96

Hoeveel klinkers heb je nodig?



Weet je het aantal vierkante meters? En in welk verband je wilt bestraten? Raadpleeg onze website om te kijken hoeveel stenen je nodig hebt voor je oprit, terras of tuinpad. Je ziet dan ook meteen om hoeveel pallets het gaat, handig!

[Bereken het aantal klinkers >](#)

97

Vertrouw je **kinderen** een **moes-tuinbak** toe waarin ze zelf groenten kunnen kweken.

Ga samen aan de slag, maar laat hen zoveel mogelijk zelf doen. Zo zijn je kids vaker buiten, leren ze iets bij over de natuur en worden ze milieubewuster.

Wijs hen lekkere groenten aan die snel groeien en die je rauw kunt eten, zoals snack-komkommertjes, tomaatjes, radijsjes en worteltjes. Wie weet, worden ze wel fan van hun zelfgekweekte groentjes!



98

Kies planten die tegen vorst kunnen.

Winterharde planten hebben geen (extra) bescherming nodig tegen de vorst, want ze maken uit zichzelf een soort van antivries aan. Zo hoef je niet aan de slag met schors of noppenfolie.

Mooi meegenomen: met wintergroene planten ziet je tuin er ook in de winter aantrekkelijk uit. Enkele populaire winterharde planten zijn buxus, taxus, hortensia, magnolia, rododendron en Japanse esdoorn.

99

Zorg dat je **vroeg in het voorjaar** al het **onkruid** hebt gewied, dan heb je later in het seizoen minder werk.

100

Kruidenplanten als lavendel en zonnehoed kunnen **mooi, praktisch en gezond** zijn.

Eerst geniet je ervan in je tuin, later breng je er die heerlijke zomerse maaltijd mee op smaak.

De mooiste bestrating?

10 redenen waarom je kiest voor onze gebakken klinkers!

1. Je creëert een **warme, authentieke uitstraling**. Gebakken klinkers hebben een natuurlijke en blijvende kleur, die met de jaren alleen maar mooier wordt.
2. Je kunt **eindeloos variëren**. Ontdek talrijke kleuren, formaten, patronen en legverbanden.
3. Je bewijst het **milieu** een dienst. Gebakken bestrating heeft in de gehele waardeketen een lage milieu-impact en is circulair, doordat het vele malen te hergebruiken is. Je kiest voor een 100% natuurproduct op basis van een hernieuwbare grondstof.
4. Je bent jaren verzekerd van een hoogwaardige uitstraling en kwaliteit. Gebakken klinkers hebben een onovertroffen levensduur van gemiddeld 135 jaar.
5. Voor **al je bestratingsprojecten** en iedere tuinstijl. Klinkers lenen zich perfect voor terrassen en paden in de tuin, maar zijn dankzij hun robuuste karakter ook geschikt voor de oprit. Tijdloze sfeermakers!
6. Gebakken klinkers hebben **natuurlijke kleurschakeringen**. Hierdoor kun je makkelijk combineren met andere natuurlijke materialen als natuursteen of hout.
7. Gebakken klinkers zijn **oersterk** en bestand tegen extreme weersomstandigheden, vorst en strooizout.
8. Gebakken klinkers vragen **haast geen onderhoud**, waardoor je tijd bespaart.
9. Gebakken klinkers zijn **eenvoudig te plaatsen** en te hergebruiken. Ze hebben bovendien een hoge economische restwaarde.
10. Gebakken klinkers **helpen wateroverlast voorkomen**. De vormbak klinkers van Vandersanden krijg je geleverd met afstandhouders, die gegarandeerde voegen van ca. 3 mm creëren waarlangs regenwater kan weglopen. Mooi meegenomen: de combinatie met waterdoorlatende voegmortel zorgt ervoor dat onkruid geen kans krijgt.

[Ontdek meer >](#)



Voel je welkom bij Vandersanden

Familiebedrijf Vandersanden is een van de grootste baksteenproducerende bedrijven in Europa en bekroond met verschillende prestigieuze awards. We maken gebakken klinkers, gevelstenen en steenstrips, en bieden geveloplossingen aan. Daarmee kun je de meest fraaie en sfeervolle uitstraling creëren voor je woning en tuin. Maar wat we eigenlijk doen, is vorm geven aan leefomgevingen. Samen met jou!

Onze missie? We willen een positieve invloed hebben op de levenskwaliteit door bij te dragen aan mooie, gezonde en veilige leefgemeenschappen, voor nu en de toekomst. Al onze activiteiten zijn dan ook gericht op het bouwen aan een duurzame en leefbare toekomst voor huidige en volgende generaties.

Om je projecten te doen slagen, reiken we jou ook inspiratie, tools en adviezen aan. Kijk eens op www.vandersanden.com, stap binnen in onze wereld en profiteer van meer dan een eeuw kennis en ervaring. We begeleiden je graag, want **het mooiste maak je samen.**

tuin@vandersanden.com
www.vandersanden.com

Vandersanden

Verkoopkantoor Straatbaksteen
Bijland 5
6916 KA Tolkamer
Tel.: +31 (0) 88 088 55 55

Vandersanden® en E-Board® zijn geregistreerde merken van Vandersanden Group.
Gebruikmaking van deze merken is niet toegestaan, mits daarvoor officiële autorisatie is verkregen.



VANDERSANDEN
HET MOOISTE MAAK JE SAMEN